

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ 1821

Σημαίες

Αφιέρωμα της e-raideia news

Επιμέλεια: Μαρία-Ελένη Κοντούλη

Εισαγωγή

Η Ελληνική Επανάσταση ή Επανάσταση του 1821 ήταν η ένοπλη εξέγερση την οποία διεξήγαγαν επαναστατημένοι Έλληνες εναντίον του οθωμανικού στρατού με σκοπό την αποτίναξη της οθωμανικής κυριαρχίας και τη δημιουργία ανεξάρτητου κράτους. Ο εορτασμός της **Έναρξης της Ελληνικής Επανάστασης του 1821** γίνεται στην Ελλάδα, την Κύπρο και σε κέντρα των Ελλήνων της διασποράς στις 25 Μαρτίου κάθε χρόνο, την ημέρα εορτασμού και του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου.

Στην παρακάτω παρουσίαση θα δούμε:

- Σημαίες
- Σύμβολα
- Σημασία λαβάρων και συμβόλων

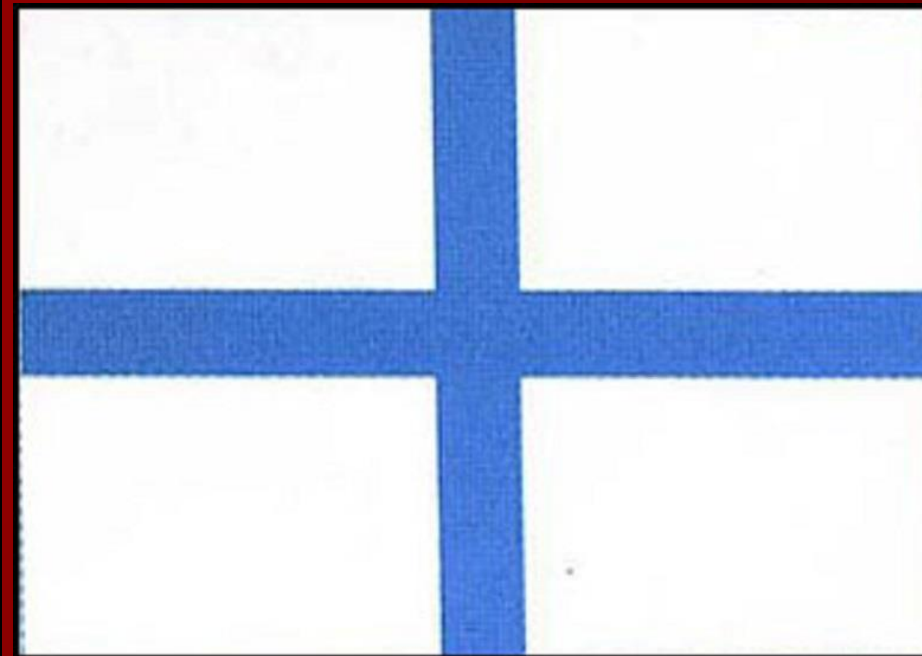
Η πρώτη σαφώς επαναστατική σημαία είναι αυτή που υψώθηκε στο Ιάσιο της Μολδαβίας στις 22 Φεβρουαρίου 1821 από τον Αλέξανδρο Υψηλάντη, ευλογήθηκε από το Μητροπολίτη Βενιαμίν στη Μονή των Τριών Ιεραρχών. Ήταν τρίχρωμη (μαύρο-άσπρο-κόκκινο), από τη μια πλευρά έφερε το μυθικό αναγεννώμενο φοίνικα με την επιγραφή «ΕΚ ΤΗΣ ΣΤΑΚΤΗΣ ΜΟΥ ΑΝΑΓΕΝΝΩΜΑΙ». Το λευκό συμβόλιζε την αδελφότητα, το κόκκινο τον πατριωτισμό και το μαύρο τη θυσία.

Η ΠΡΩΤΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΣΗΜΑΙΑ

Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, χρησιμοποιούσε τη σημαία της οικογένειάς του. Λευκή με γαλάζιο σταυρό στη μέση. Η παράδοση θέλει τον Παπαφλέσσα, στην Τρίπολη, να σχίζει το βαθύ γαλάζιο εσώρασό¹ του να σχηματίζει ένα τετράγωνο και να διατάζει το πρωτοπαλικάρο του και γνωστό αγωνιστή, Παναγιώτη Κεφαλά, να σχίσει δύο λωρίδες από την άσπρη φουστανέλα του ώστε να σχηματίζουν σταυρό. Η σημαία αυτή, θεωρείται από πολλούς η βάση της πρώτης επίσημης σημαίας του ελληνικού κράτους που υψώθηκε πανηγυρικά στην απελευθερωμένη Τριπολιτσά.

ΣΗΜΑΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

1= τα ράσα του μοναχού

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Ή ΘΑΝΑΤΟΣ

Η σημαία με την παράσταση της Ελλάδας στη μορφή της θεάς Αθηνάς και την επιγραφή: **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Ή ΘΑΝΑΤΟΣ**, αρχικά ανήκε στον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, ο οποίος την προσέφερε στον Κωνσταντίνο Δραγώνα, που υπηρέτησε στον Αγώνα, διευκολύνοντας τις επαφές των Ελλήνων με την αγγλική διοίκηση.

ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΤΗΣ ΦΙΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η σημαία της Φιλικής Εταιρείας, κατασκευασμένη από λευκό ύφασμα πάνω στο οποίο είχε τα σύμβολα του εφοδιαστικού³ των ιερέων της Φιλικής Εταιρείας, κόκκινο σταυρό περιβαλλόμενο από στεφάνι κλαδιών ελιάς και στο κάτω μέρος δύο λογχοφόρες⁴ σημαίες με τα αρχικά ΗΕΑ¹ και ΗΘΣ², θεωρείται ως η παλαιότερη επαναστατική σημαία. Κατασκευάστηκε με τις οδηγίες του Παλαιών Πατρών Γερμανού. Αρκετές φιλικές σημαίες διανεμήθηκαν στα στρατόπεδα της Πελοποννήσου από το Αχαϊκό Διευθυντήριο.

- 1=Γράμματα από το Φιλικό αλφάβητο
- 2= Γράμματα από το Φιλικό αλφάβητο
- 3= είμαι εφοδιασμένος
- 4= που είναι οπλισμένος με λόγχη

Η ΣΗΜΑΙΑ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΙΑΚΟΥ

Η σημαία του Αθανάσιου Διάκου και απεικονίζει τον Άγιο Γεώργιο.

Από τα ναυτικά νησιά, οι Σπέτσες ύψωσαν πρώτες τη σημαία της Επανάστασης στις 26 Μαρτίου 1821. Η σημαία τους ήταν λευκή με κόκκινο πλαίσιο, το οποίο οδηγεί τη σκέψη του πολίτη στις επαναστάσεις των φιλελεύθερων λαών. Στο μέσο είχε ανεστραμμένη ημισέληνο (σύμβολο του Ισλάμ) και σταυρό από πάνω της, αναδεικνύοντας την υπεροχή¹ του Χριστιανισμού και την πτώση του Ισλαμισμού. Στο αριστερό του σταυρού υπήρχε όρθια άγκυρα ως **σύμβολο ελπίδας** και νικηφόρων εκβάσεων² στις ναυμαχίες του σπετσιώτικου στόλου.

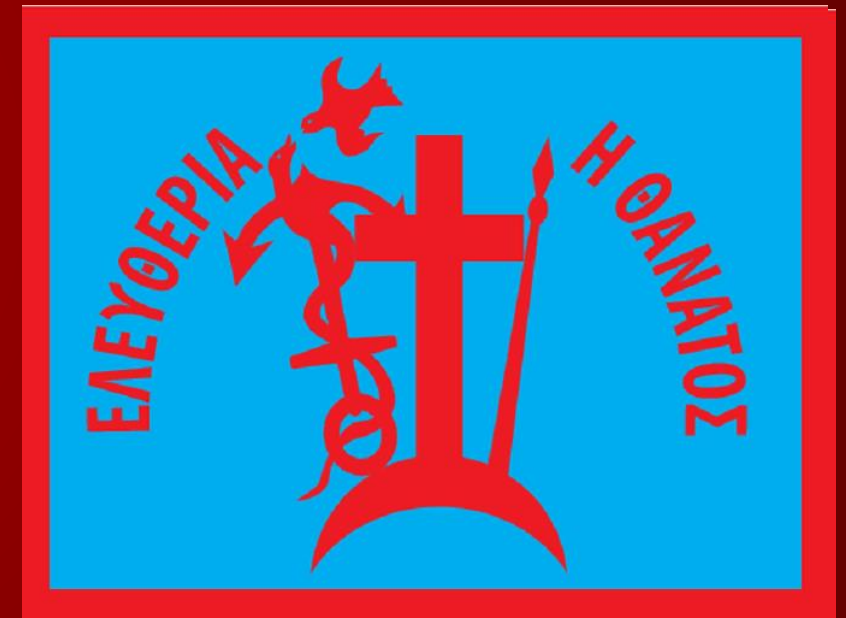
Στην άγκυρα ήταν τυλιγμένο ένα φίδι ως σύμβολο της δύναμης του ελληνικού έθνους, του οποίου τη γλώσσα τσιμπούσε μια κουκουβάγια, που δήλωνε τη φρόνηση με την οποία έπρεπε να διεξαχθεί ο Αγώνας. Σύμφωνα με μια άλλη άποψη η κουκουβάγια, η οποία συμβολίζει τους Έλληνες, τρώει τη γλώσσα του φιδιού, το οποίο με τη σειρά του συμβολίζει τους Τούρκους. Στη δεξιά πλευρά υπήρχε μια λόγχη, στοιχείο σύνδεσης με τις ένδοξες μάχες των αρχαίων Ελλήνων, ενώ ένθεν³ και ένθεν του σταυρού υπήρχαν οι λέξεις «Ελευθερία ή Θάνατος». Όλα τα σύμβολα ήταν κόκκινου χρώματος....

1=το να υπερέχει κάποιος, να είναι καλύτερος από κάποιους άλλους

2= Ο συγκεκριμένος τρόπος με τον οποίο ολοκληρώνεται μια υπόθεση, διαδικασία, προσπάθεια, αγώνας κ.λπ.

3= από εδώ κι από εκεί

ΣΗΜΑΙΑ ΣΕΠΤΣΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΝΗΣΙΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΗΜΑΙΑ

Η τωρινή σημαία της Ελλάδας υιοθετήθηκε από την Πρώτη Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου τον Ιανουάριο του 1822 ως ναυτική σημαία της χώρας. Από το 1822 έως το 1978 η σημαία χρησιμοποιούνταν στη θάλασσα και στις ξένες υπηρεσίες. Το 1978 ορίστηκε ως η μοναδική εθνική σημαία και ως πολεμική και πολιτική σημαία.

Η σημαία της Ελλάδας περιέχει εννέα, οριζόντιες λευκές και κυανές παράλληλες λωρίδες, καθώς και έναν αργυρό σταυρό μέσα σε κυανό τετράγωνο (πλαίσιο) στο πάνω προΐστιο¹ μέρος.

1= βοηθητικό πανί που σηκώνεται ανάμεσα σε δυο κατάρτια

ΤΕΛΟΣ ΕΝΑ ΠΟΙΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΗΜΑΙΑ

Πάντα κι ὅπου σ' ἀντικρίζω,
μὲ λαχτάρα σταματῶ,
ὑπερήφανα δακρύζω,
ταπεινὰ σὲ χαιρετῶ.

Δόξα ἀθάνατη στολίζει
κάθε θεία σου πτυχή
καὶ μαζί σου φτερουγίζει
τῆς πατρίδος ἡ ψυχὴ.

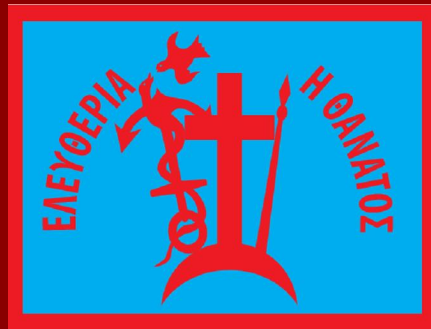
Ὅταν ξάφνου σὲ χαϊδεύει
τ' ἀγεράκι τ' ἀλαφρό,
μοιάζεις κύμα, ποὺ σαλεύει
μὲ χιονόλευκον ἀφρό.

Κι ὁ σταυρὸς ποὺ λαμπυρίζει
στὴν ψηλὴ σου κορυφή,
εἶν' ὁ φάρος ποὺ φωτίζει
μῖαν ἐλπίδα μας κρυφὴ.

Σὲ θωρῶ κι ἀναθαρρεύω
καὶ τὰ χέρια μου χτυπῶ,
σὰν ἀγία σὲ λατρεύω,
σὰ μητέρα σ' ἀγαπῶ.

Κι ἀπ' τὰ στήθη μου ἀνεβαίνει
μία χαρούμενη φωνή:
«Νᾶσαι πάντα δοξασμένα,
ὦ Σημαία γαλανή!»

Όλες οι σημαίες:

Πηγή σημαιών:

<https://www.ekriti.gr/afieromata/simaies-kai-lavara-tis-epanastasis-toy-1821>

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ